

GGY218 Kırsal Ekonomi ve Kırsal Alan Yönetimi

Prof. Dr. Harun TANRIVERMİŞ - Doç. Dr. Yeşim ALİEFENDİOĞLU

Ankara Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Bölümü

BÖLGE SINIFLAMASI

- ❑ Sosyo-ekonomik açıdan bölgeleri; (i) yerleşim, (ii) nüfus, (iii) kültür, (iv) hammadde, (v) sanayi ve (vi) hizmet bölgeleri olarak sınıflandırılmakta.
- ❑ Coğrafi ortam, sahip olduğu doğal ve beşeri niteliklere göre farklı bölgelere ayrılabilenekte,
- ❑ Gerek insanın üzerinde yaşadığı doğal ortam, gerekse bu doğal ortam üzerinde gerçekleştirdiği birtakım faaliyetlere bağlı olarak bölge ayrımları yapılabilenekte,
- ❑ Bölge; “bütün özellikleri ile belirgin en büyük doğal-coğrafi birimdir” şeklinde tanımlanmıştır.

BÖLGE SINIFLAMASI

- Avrupa Birliği'nde İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (NUTS-Nomenclature of Territorial Units for Statistics) Eurostat tarafından 25 yıl önce kurulmuş.
- Amaç: AB için üretilecek bölgesel istatistiklerde belli bir yapı oluşturmaktır.
- NUTS sınıflaması, yapısal fonlar üzerine 24 Haziran 1988 tarihinde kabul edilip 15 Temmuz 1988'de resmi gazetede yayımlanan (EEC) 2052/88 Sayılı Topluluk Mevzuatından bu yana kullanılmaktadır.
- Ancak esas kullanımı, 3 yıllık bir hazırlık çalışması sonrasında, 1059/2003 Sayılı NUTS hakkında Mevzuatın Avrupa Parlamentosu ve Konseyi tarafından 26 Mayıs 2003 tarihinde kabulü ile başlamıştır.

BÖLGE SINIFLAMASI

- ❑ 1 Mayıs 2004 tarihinde 10 yeni üye ülkenin AB'ne katılımıyla bu ülkelerin bölgeleri de NUTS sistemine eklenmiştir.
- ❑ NUTS hakkındaki mevzuatın özellikle üzerinde durulması gerekli amaçlarından biri, üye ülkelerin idari yapılarında baş göstermesi kaçınılmaz farklılıkların, üye ülkelerin bölgesel istatistiklerinin birbirleriyle karşılaştırılabilirliği ve uygulanabilirliği üzerindeki olumsuz etkisini olabildiğince pürüzsüz bir şekilde çözmektir.
- ❑ Topluluğun genişlemesi bu amacın yaşamsal önemini belirgin şekilde ortaya çıkarır.

BÖLGE SINIFLAMASI

- ❑ Türkiye'nin AB'ne uyum sürecinde 2002/4720 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince, DPT ve DİE (TÜİK) üç ayrı düzeyde NUTS (The **Nomenclature of Territorial Units for Statistics**) bölgesi oluşturmuştur.
- ❑ NUTS, AB Bölgesel İstatistik Sistemine uygun karşılaştırılabilir istatistiksel veri tabanı oluşturulması amacıyla ülke düzeyinde İBBS sistemidir.
- ❑ İBBS kullanılan temel faktörler:
 - ✓ Nüfus
 - ✓ Bölgesel Kalkınma Planları
 - ✓ İllerin Sosyo-ekonomik Gelişmişlik Sıralaması
 - ✓ Temel İstatistik Göstergeler
 - ✓ Coğrafya

BÖLGE SINIFLAMASI

- ❑ İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) bölgelerinin tespiti ve ülke geneli veya bölgesel ölçekte yapılacak planlamaların bu bölgelere göre yapılması ve AB'ne tam üye olabilmek için gerçekleştirilmesi gereken bir kriter olmuştur.
- ❑ Türkiye'de İBBS bölgelerinin oluşturulmasının temelinde, kalkınma ajanslarının kurulması zorunluluğu yatmaktadır. AB ile imzalanan katılım ortaklığı anlaşması ile sonrasında hazırlanan ulusal program, İBBS bölgelerini, kalkınma ajanslarının kurulabilmesi için bir ön koşul olarak gördüğünden İBBS bölgelerinin kurulmasını zorunlu kılmıştır.

BÖLGE SINIFLAMASI

- ❑ Türkiye'nin AB'ne uyum sürecinde 2002/4720 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince, DPT ve DİE (TÜİK) üç ayrı düzeyde NUTS (The **Nomenclature of Territorial Units for Statistics**) bölgesi oluşturmuştur.
- ❑ NUTS, AB Bölgesel İstatistik Sistemine uygun karşılaştırılabilir istatistiksel veri tabanı oluşturulması amacıyla ülke düzeyinde İBBS sistemidir.
- ❑ İBBS kullanılan temel faktörler:
 - ✓ Nüfus
 - ✓ Bölgesel Kalkınma Planları
 - ✓ İllerin Sosyo-ekonomik Gelişmişlik Sıralaması
 - ✓ Temel İstatistik Göstergeler
 - ✓ Coğrafya

NUTS BÖLGELEME DÜZEYLERİ

- Düzey 1 - NUTS 1 : 12 Bölge
- Düzey 2 - NUTS 2 : 26 Bölge
- Düzey 3 - NUTS 3 : 81 İl